

Független Magyarország

Egy szám 12 fillér	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Mátyás király-tér 8. szám. Telefonszám: 164.	Felelős szerkesztő DR. KNÉZY LEHEL. Lapkiadó: DR. BAJAI ERNŐ.	Előfizetési árak: Helyben negyedévre 8 pengő. Vidékre negyedévre 9.60	Egy szám 12 fillér
---------------------------------	---	--	---	---------------------------------

Magyarok a skupstinában

Az újonnan alakult államok kormányzati életében egy közös tényszerűség lehet megállapítani. Az utóbbi időben ugyanis úgy Romániában, mint Csehszlovákiában, de híreink szerint Jugoszláviában is enyhült az a felfogás, hogy a kisebbségeket szinte kizárják a törvényhozás szférájából. Csehszlovákiában hosszú kacérokodás után Hlinkákékat bizonyos engedelmények árán sikerült megnyerni a kormányznak, Romániában az Avarescu párt annakidején paktumot kötött Csucsán, Ady Endre lakóhelyén az Erdélyi Magyar Párttal, amely paktumnak ugyan a magyarságra nézve semmiféle előnye sem volt, mégis mint jellemző tényszerűséget figyelemmel kellett kísérnünk, mert azt bizonyította, hogy a román kormány szükségét érezte annak, hogy az ellenzék oldaláról nyilván a legarcosabb elemeket elvonja. Ugyanez az eset fog most megismétlődni Jugoszláviában, ahol a szeptember 1. napján lezajló választásokra már most nagy előkészületek lettek. A délidéki Magyar Párt részt vesz a választási kampányban s ha a Vukicscevic kormány becsületesen álni fogja a Magyar Párttal kötött paktumot, négy magyar képviselő is bekerül a skupstinába. Ha ez megtörténik, hangot kap a magyarság is az SHS. állam törvényhozásiában, ami arra a reményre enged következtetni, hogy a délidéki élő magyar kisebbségek panaszszoava elhangozhat azon a helyen, amelyik illetékes megnyitni színikat minden jogos felszólalás előtt. Bár tulzott reményeket nem táplálunk ezzel a paktummal kapcsolatban, de az a tény, hogy a magyarság legvehemens hangja jugoszláviai elítélésé, Pribicszics Szevetozár társadja a Vukicscevic kormányt a magyarokkal kötött paktum miatt, arra enged következtetni, hogy a Délvidéken élő magyarság ennek a meg egyezésnek az árán némi előnyökhöz fog jutni. Ennek a megállapodásnak sokkal meszebbfokú értéke is van, mert általános tanaként kell tapasztalunk, hogy hazánk testéről leszakított részek lakossága az újonnan alakult államok kormányzati életében jelentékeny tényezőnek mutatkozik,

amellyel számolni kell úgy Jugoszláviának, Romániának, mint Csehszlovákiának.

Ezeknek a paktumoknak a valódi értéke itt találhat meg, mert a mutak tapasztalatai után bizony kevés reménye lehet a megszállott területek kisebbségének arra, hogy a hatalom meg is tartja a vele kötött megállapodásokat. Sajnálatosan bekövetkezett ez az eset Romániában, ahol a Magyar Párt kénytelen

más utakon keresni tömege érdekeinek szolgálatát. Nem fog meglepetést okozni nekünk, ha a románai eset Jugoszláviában is bekövetkezik, de ebben az esetben is eredményt jelent az, hogy négy magyar képviselő foglal helyet a skupstinában, élénk bizonyítékként annak, hogy a legsúlyosabb leigázás ellenére is legáltalább mutakványokként kénytelenek képviselőihez juttatni a magyarságot.

Megakadt a köztisztviselők lakás-építési akciója.

A tisztviselői házépítés kérdéseinek megoldása még mindig késettik. A folytonos huzavona nagy nyugtalanságot tartja az érdekeltek köztisztviselő társadalmát, amelynek számára ez volna az egyetlen lehetőség ahhoz, hogy a mostani lehetetlen lakásüzletiről szabaduljon.

A megoldás körüli huzavonáról a kormányhoz közelálló helyen ezt a — megnyugtatóra szánt — felvilágosítást adták:

— A késedelem oka az, hogy Vass József népjóléti miniszter nem tudott megállapodni az ajánlatot tevő pénzügyeztetekkel. A népjóléti miniszter ugyanis azt akarja, hogy a házépítési költségek együttes törlesztéses kamatja ne haladja meg az évi 9 százalékot. az ajánlattevők viszont 15 százalékos kamatot követelnek és emiatt a bankok feltételeit nem fogadta el a kormány, mert ugy reméli, hogy a közeljövőben sokkal előnyösebb ajánlatot kapnak.

ilyenformán a tárgyalások megakadtak és a köztisztviselők lakás-építési akciójának lebonyolítása a jövő tavaszra marad.

Ehhez a tájékoztatáshoz informátorunk hozzáfűzte, hogy az utóbbi időben úgy a főváros, mint a többi vidéki város jutányos külföldi kölcsönhöz jutott, a köztisztviselők tehát jogos szemrehányást tehetnek a kormánynak, ha a házépítési akcióhoz drága külföldi kölcsönt bocsájana rendelkezésükre.

A köztisztviselők köréből viszont úgy értesülünk, hogy a kormány által kolportált magyarázat egyáltalán nem kelt megnyugvást. Sőt a nyugtalanságot növeli még az a körülmény, hogy eddig 12 ezer tisztviselő adta be kérvényét és minthogy ezekre a kérvényekre 20 ezer koronás bélyeget ragasztottak, már eddig is 240 milliót költöttek a tisztviselők a házépítés ügyére anélkül, hogy a közeli megoldást remélhetnék.

Titkos kártyaklub Szabadkán.

A Bácsmezei Napló írja: A szabadkai vizsgálóbíró pénteken délelőtt több tanut halgatott ki a titkos kártyaklub ügyében, ami dr. Damjanovics Sztevan rendőrfőkapitány és a rendőrség ellen cirendelt bírói nyomozással van összefüggésben. Dr. Nardini Hrvoje vizsgálóbíró a kihallgatások után befejezette nyilvánította a nyomozást és az ügy iratait megküldte az államügyészségnek.

A vizsgálóbíró a vizsgálat eredményéről nem adott ki közlést és ezért a legkülönbözőbb verziók terjednek el a városban.

Az államügyészségen Makzimovics Szavlisz av vezető ügyész

pénteken megkezdte az iratok tanulmányozását és valószínűleg már a legközelebbi napokban megtörténik a döntés, hogy vádat emelnek-e a főkapitány ellen, vagy sem.

Nagy felűnést keltett különben Szabadkán, hogy a vizsgálóbíró pénteken látogatást tett dr. Sztipics Károly főispán polgármester-nél. Hír szerint a vizsgálóbíró informálta a polgármestert a vizsgálat eredményéről.

A szabadkai állapotok teljesen a nagystílű amerikai bűnügyekre emlékeztetnek, amelyben igen sok rendőrfőkapitány tiúkban társa volt a gonosztevőknek.

Elkallódott lelkük, akikből az állam csinál embereket.

A F. M. tegnapi számában közöltük, hogy népjóléti miniszterium a jövő iskolai évben újabb 521 hádiárvának és súlyos rokkant gyermekeinek biztosít ingyenes helyet az állam különböző intézeteiben, ahol a köépiskolai tanulmányok elvégzésén kívül őket gyakorlati pályára fogják nevelni.

Evvel kapcsolatban a riport teljesessége végett el kell mondanunk, hogy az elmúlt évben 25-en jelentkeztek ilyen állami ingyenes intézeti helyekre s ezek közül Balku Gyula főispán és dr. Vojnics Ferenc polgármester hatékony intervenciójára 23 növendéket fel is vettek. Ezek közül háromat, mint nem odavalóit eltávolítottak, kétő maga kérte az intézet kötelekéből való elbocsátását és végleg otthon maradt az intézetben 18. Ez a 18 növendék annyira megkedvelte az intézetet és fegyelmét és oly jól érezték magukat, hogy nyáron, amikor szünidőre mehettek volna, kérték, hogy visszamaradassanak s ott végezhessék tovább gyakorlati tanulmányaikat.

Az idén — amint már jelentettük — eddig 70-en jelentkeztek ezekre az állami helyekre.

Tanítói nagygyűlés Baján.

Ma, június hó 22-ikén tartotta évi rendezésű nagygyűlését a Bajavidéki római katol. Tanítóegyesület a város háza közgyűlési termében. A gyűlés reggel 8 órakor kezdődött istentisztelettel a belvárosi plébánia templomában. A mise alatt Szemző Antal bencés monostori igazgató tanító vezetésével a tanítócsapat énekelte. A nagygyűlést háromnegyed 9 órakor nyitotta meg dr. Gonczlik Kálmán belvárosi apátplébános. A gyűlés titkára Greiner Gyula, jegyzője Szemző Antal és Witten-dorfer István voltak. A nagygyűlésen az egyesület egyházi és világi tagjai közül sok pap, kántor, tanító és tanítónő jelent meg. Az elnöki megnyitót dr. Gonczlik Kálmán tartotta, aki üdvözölte a megjelenteket, majd a tanítócsapat nagy nemzetmentő feladatáról beszélt. (Lapzártakor a közgyűlés még folyik.)

Cipő, harisnya, keztyű

legjobb és legolcsóbb Fischer Pál-nál.

Went
2 1/2 szá
Szent Is
Cemen
rány
épüle
nagy
POLLA
Haynald
egy nég
1 e
összes
azonnal
elsejére
delelőt
CSÍ
ban.
Junius
27-ig
Dr.
és O
gyógy
éjjel
Az ügy
vasárnap
s közö
27-ig
Dr.
és O
gyógy
éjjel
Az ügy
vasárnap
s közö
SINGE
SINGE
SIN
Erzsébet
VII
prakti-
bóbb
SEF
szere
motor
főzőc
perszi
vasaló
csillár
legmegb
kusabb
BRUS
okl.
elektrot
Baja, Szent
Egy
Stein
Cim ki

Csoda plissé és francia bordűrös plissé,

ugyszintén hólozást, gouvrirozást gyönyörűen és olcsón készítek.

Telefon 281. STELLNER ZSIGMONDNÉ Baja, Vörösmarthy ucca 1. (Grauug-ház). Telefon 281

Magyar szemmel az új Törökországról.

Magyarok Anatóliában. — A mozlim nők fátyol helyett fejkendővel takarják el arcukat. — Divatoznak a muzulmán férfiak az európaiasodó ázsiai Törökországban.

Perényi István építész az anatóliai Eski-Csehirben dolgozik egy ottani vállalatnál. Az építész egy bajai családdal áll levelezésben. Szerkesztőségünk a család közvetítésével felkérte Perényi Istvánt, hogy értesítse lapunkat törökországi tapasztalatairól. Kérésünkre a következő igen érdekes válasz érkezett: Itt még megjegyezték, hogy a levelet Ázsiai Törökországban június 14-én adta fel Perényi István építész és a levél az óriási távolságot három nap alatt járta meg, mert június 17-én már kézhez vették:

Eski Chehir, június 14.

Ez időszerint Eski Chehirben, Törökország egyik legforgalmasabb városában tartózkodom. A város Anatóliában fekszik, Szambullától mintegy 300 kilométerre 25—30.000 lakossal. A városnak történelmi nevezetességet az utóbbi időben lezajlott angol—görög—török háború ad, amennyiben itt érte el Musztafa Kemal pása az első döntő jelentőségű győzelmét az egyesült angol—görög hadsereg felett. Igazán azt lehetne mondani, hogy egy embernek, a Pasa-nak személyes bátorsága révén sikerült leszerelni egy 80.000 főből álló angol hadsereget. Persze nemcsak bátorság, hanem ész is kellett hozzá, miután a Pasa összes rendelkezésre álló emberének a száma a művelet megindításánál nem volt több, mint 300. Ez a szám a siker arányában pererő-perercé növekedett, úgy, hogy az angoloktól elvett ágyúkkal s hadi felszereléssel felvették azután a harcot, a város körnévén levő görög hadsereggel. És sikerült a lehetetlennel hirt. Győztek és ezzel megindult a görög hadsereg bomlása.

A lakosság különös szokásairól nem írhatok, mert az nincs. A kényelemszeretet keleti tulajdonság, köztudomású; tehát nem különös. A férfi lakosság idejének nagy részét kávéházban tölti a fekete kávé, tea és narghile (víz-pipa) mellett beszélgetve. Sokszor olyan zajos ez a beszélgetés, hogy az ember saját szavát nem érti meg. A pincérek a kávéház bármely pontján is vesznek fel megrendelést, azt ugyanattól az asztaltól kiáltják be a „konyhára”. Ezzel is nagyban előmozdítják a „csendet”.

Az itt tartózkodó magyarok száma alig 50-re tehető, közöttük három bajai is van. A keresleti lehetőség — ha van munka — alig valamivel jobb, mint otthon. A napi kereset pedig 12—14 pengő, ami nagyon összezsugorodik, ha véletlenül valamelyik munkást elbocsátják a munkából. Itt ugyanis csak egy számottevő építkezés van. A városban van Törökország egyetlen vasúti javító főműhelye, amely még a kilencvenes években épült. Ez már nem fel meg a megnövekedett igényeknek s most van befejezéshez közel az új, Európában is ritkaságszámba menő modern főműhely. Ezen az egy munkán kívül itt más nincs és bizony nem csak itt, hanem egész Anatóliában — ezidőszerint — nagyon kevés a munka és a munkanélküli magyarok száma több százra tehető.

A magyarokat, már amelyik megérdemli, itt szeretik már csak azért is, mert mi tanuljuk meg legkönnyebben a török nyelvet. Udvariasak a magyarokkal szemben, amíg nincs pénzről szó. Addig persze „kardas”-testvér a magyar. De ha egyszer követelem van a törökkel szemben, akkor bizony nincs különbség a kül-földiek között. Az obibgat válasz: „Para jkk” bizony elhangzik. „Jarin”-holnap és ez megy addig, amíg az ember meg nem unja és odább nem áll pénzben szegényebbe, tapasztalatokban s a dagabban. Biróságok is hiába fordul az ember, mert ott sem tagadja meg a török a fizetést, hanem azt mondja újból, hogy holnap. Azután kezdődik előről a játék.

Még itt sem tagadják meg magukat a magyarok s bizony itt is inkább széjjelhúzó, mint összetartók. Legfeljebb az egy városból valók tartanak össze. Ellenkéntben a németekkel, kik összetartók, különösen idegen ajkúval szemben. Ami pedig a legszomorubb, a németekhez csatlakoznak a magyarországi németajkúak is.

Magyar újság ezidőszerint az egész városba csak kettő jár: egy „Pesti Hírlap” és egy „Pesti Napló”. Ezt mindössze 8—10 ember olvassa, a többi vagy nem jut hozzá, vagy nem kíváncsi rá. A hatóságok itt-ott, ahol tudnak Magyarországról, néha megkülönböztetett bánásmódban is része-

stik őket, ámbar minden idegen — a románt kivéve — elég udvariasak. Közigazgatásuk svájci mintára van kiépítve, amely svájci törvények alapján működik.

Magyarországról nagyon keveset tudnak, mert bizony a lakosság 90% a sem írni, sem olvasni nem tud. Csak az tud valamit Magyarországról, aki tanult valamit róla, vagy együtt harcolt a világháborúban a magyarokkal, vagy itt a városban együtt dolgoztak. Ezek is azonban csak annyit tudnak, hogy van valahol egy Madzsarisztán, amely valamikor régen harcba állt Törökországgal és hozzá is tartozott. Aig két-háromszáz ember van, aki ismer becsületet; aki tartózkodott Magyarországon, azok csak jót tudnak rólunk mondani. Maga a lakosság alig ismeri meg a közvetlen környezetet is. Ugyanis a közoktatás a régi uralom mindenkori kormányainak csak a mosoha gyermeke volt és csak az utóbbi időben kezdik szervezni és építeni az állami iskolákat. Persze ezt is csak a népesebb városokban és azok környékén. A vasúttól 80—100 ki ométerre azután nem változika kelet. Éppen olyan, mint sok száz év előtt volt, — elmaradott. Oltmég ma is megtalálható a többrejtéség. Sőt még itt-ott a városokban is. Nem irigylendő még ma sem a kelet nőjének sorsa. Lefátyolozott nő nagyobb városban már csak itt-ott látni. Hanem hát ez is csak olyan rendelet és azért rendelet, hogy kijátszák. Nincs fátyol, de van fejkendő. Azzal pedig idegen férfi előtt úgy betakarják az arcukat, hogy abból a szemem kívül semmit sem lehet látni. Ötözködésük nagyon szélsőséges. Vagy még a régi bő bugyogó szűk bluzzal, amelyet a kendő, saját készítésű gypju karisnyája és papucs egészíti ki, vagy hippermóder. Nagyon keveset lehet látni, aki az ugynevezett átmeneti ruhában jár. Ez nagyban hasonlít az apácák öltözetére, színe legtöbb esetben fekete, ugyanolyan fejkendővel. A férfiak öltözete városban teljesen nyugat mintájára szabott, falvakban egyszerű, nálunk is gyakran látott bosnyák öltözet. Persze fsz nőkül.

Más kérdés azután a keleti nő szépsége. A legújabb párisi divat

szert öltözködő leányok asszonyok között ritkán látni olyan szépséget, hogy forrongásba lehetne hozni vele a boulevardot. Szent igaz az is, hogy Európa minden kozmetikusa eljöhetne ide tanulni szemel festeni. Mert nem mind valódi ám az a bizonyos észvesztő fekete szem. Sőt. A magyar asszonyok megnyugtására közölhetem, hogy nem nagyon tanácsos azokba a fekete szemekbe nézni. Nagyon könnyen ráfizelhet az ember, mert a török női dolgokban nem érti a tréfát.

Az ország földművelése nagyon gyenge láb n áll. A megművelésre szánt földeket legnagyobb részét még ma is faekével, kara szaban-nal karcollják fel, mert azt nem lehet szántásnak nevezni. Mindössze nyolc-tíz centiméterre karcollják fel a földet. Vas-acél ekét nagyon keveset lehet látni. Az pénzbe kerül. Amiért pedig pénz kell kiadni, az nem igu kell a töröknek. Azzal nem számol, hogy esetleg több, jobb lenne termése. Fontos az, hogy a kenyérszükséglete meg legyen. Akár csak a régi vaskalapos magyar gazdákat hallaná beszélni az ember, amikor erre figyelmezteti őket. „Minek az? Nem kell! Nekem így is elég.” Talajuk legtöbb helyen agyagos-köves. Ennek pedig nem nagyon használ a nyári trópusi hőség. Nem ritkaság nyáron — nappal a 60—70° C meleg. Éjjel azonban lehű a levegő 15—18°-ra. Eső pedig májustól novemberig nincs. A téli hőmérséklet hasonlatos a magyarországihoz. Talán nem olyan hideg, de a télen itt is volt 16—18° hideg. Ez azonban nem minden évben van. Télen az egész vidék sáringer, nyáron homok, portenger. A délutáni szellő, amely a Fekete tengerről jön, néha 80—100 méter magas poroszlopot sodor magával. Ez perze Anatólia körép és északi részén van így. Délen más a talaj, más a hőmérséklet.

Az ország gyáripáráról nem is lehet beszélni, mert olyan nincs. Nyersanyagokban egyike a világ leggazdagabb országainak, de nincs feldolgozó gyáripára. Ez is nagy részben oka az idegenek munkanéküliségének, mert bizony az idezőnlők fele vasunkás, electrotechnikus, motorszerelő stb. Ezek mind mint építőmunkások helyezkednek el, ha tudnak, vagy pedig nyomorognak.

Maradtam mély tisztelettel Perényi István.

KATTARINKA

Legolcsóbb Nyári Viselet cipőáruház Kényelmes Csinos Színekben

Fehér Zöld Pircs **Vászon cipő** Fekete Drap Szürke

Fonott szandál

Bámulatos olcsó árak!

GRAT

BA

Tégament-

BAJnosy-ut.

Tégérép:

Tégla

om mentes

hódfor

horn

cent

ula,

la.

Cenak:

Egyszerű

20 centiméter

márvalapok,

disz

csök

drövek,

ka

enthordó

ok,

sek,

vek,

csök,

Epityagol

Fával é,

„Mák”ement,

Biebbő anyag

kav

du

ka

ad,

6 lemez,

papir.

Az t legju-

táno mellett

láz

Élvál

betn

eket

s a

ébbenn

jót

végztt

Vároda

ninttárak

Baja, Ván-u-

4.

Arany-ucca

11.

Gyón 100.

Bajai Cementárugyár R. T. Baja.

Gyártelep: Világos-ucca 8. (Állatvásártér).

Telefon 285

Iroda: Dr. Bajai Ernő, Haynald ucca 13.

Ajánlja kitűnő minőségű gyártmányait: mozaiklapokat, cementlapokat, cementes cserepet, kutgyűrűket, cementesöveket minden méretben, betonkerítéseket és mindenféle cementáru.

Állandóan raktáron: Uszádi dunakavics, málcement, méhészalék, cementfészék.

HIREK.

Személyi hír. Dr. Vojnics Ferenc polgármester Bajára visszatért a fővárosból, ahol 30 éves találkón vett részt.

Hivatalbalépés. Dr. Nyiraty Dezso városi tiszti főfelügyész visszalépett szabadságáról és ma elfoglalta hivatalát.

Kinevezés. A kultuszminiszter 1927-32. évre, öt évi időtartamra kinevezte az Országos Polgári Iskolai Tanárvizsgáló Bizottság tagjává Barkás Mária c. főigazgatót, az állami Erzsébet Nőiskola igazgatóját, aki a szabadkai tanítónőképző intézetnek volt hosszú időn át az igazgatója.

A kövező bizottság ülése. Ugy értesültünk, hogy a városi törvényhatósági bizottság kövező albizottsága holnap ülést tart, amelyen a városi belterületi kövezési munka elvégzésére beérkezett ajánlatok sorsa felett foglalkoznak dönteni. Ez ügyben Horváth Béla műszaki tanácsos tegnap, hétfőn a kereskedelmi minisztériumban járt szakvéleményeket kérni.

Megtalálták Az Est bajai tizedét, amely 100 pengőt ér. Az Est munkatársa az idén, március 22-ikén a Nemzeti Kórházban kiadta a B 001-025912. számú tíz pengőt, amelyre Az Est e fogójának 100 pengős vérdíjat tűzött ki. Az Est-féle közmert pénzzámkeresési társaságok keretében. Ezt a számot viselő tízpengőt most Budapesten megtalálta Szabó Miklós nevű ur, aki azonban nem vette észre, hogy 100 pengő honoráriumot érő tízes van a kezében, hanem azt átadta feleségének, aki azután fel is fedezte. Az Est pénzsorozámai között, amiért a szerencsés megtaláló most 100 pengőt kapott. Nem tudjuk, ki ez a Szabó Miklós, de valószínűleg azonos avval a Szabó Miklóssal, aki Baján járásbírói tisztviselő volt s mint ilyen itt Baja társadalmi életéről humoros karcolatokat írt „Szög” á néven, majd pedig aktív hírlapírói tevékenységbe kezdett s most Budapesten hírlapíróskodik.

Emésztési nehézségek, gyomorfájás, gyomorégés, rosszullet, fejfájás, szemképrázás, idegizgalom, álmatlanság, gyengeségi állapotok, munkaképtelenség esetén a természetes „Ferenc József” keserűvíz megszünteti az emésztési zavarokat, a vérkeringést helyes utra tereli, felfrissíti a szellemet és egészséges álmot hoz. Az egyetemi klinikákon végzett kísérletek bizonyítják, hogy alkoholisták a **Ferenc József** viz használatát folytán éhségérzetüket majdnem teljesen visszacserezték. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A háztartási alk. betegbiztosítási bejelentése. A Budapesti Közlöny legutóbbi száma közli, hogy a népjóléti minisztérium elrendelte, hogy Baján a háztartási alkalmazottak betegbiztosítási bejelentését több rendezett tanácsú várossal együtt Baja thif. városban a rendőrségi lakásbejelentéssel együtt kell teljesíteni.

A buzazáloglevelek átszámítási kulcsa. A Pénzügyi Központ a buzazáloglevelekben folyósított, buzaértékre szóló kölcsönök törlesztési részletei fizetésénél és buzazáloglevelek kamatszelvevényei beváltásánál július hónapra átszámítási kulcs gyanán: 1 q buza fejében 33 pengő 30 fillért állapított meg.

A Házépítő Szindikátus kirendeitése Baján. A Házépítő Szindikátus kirendeitést állított fel Baján a tervbe vette, a Fővárosi Kormányzó Bizottság által kiosztott házhegyek házait az igénylők részére 24 éves 6 százalékos amortizációs kölcsönrel való felépítését. A kirendeitesség igazgatója Várnai Leó választotta meg, aki már meg is kezdte működését. Nagy könnyebbséget fog ez jelenteni a most fellelő építkezési konjunktúra idején az építőknek, főleg a tisztviselőknél, mert ez azt jelenti, hogy minden tisztviselő töké nélkül is építhet magának lakóházat s nem kell az illetőknek sehova szaladgálni, utazgatni és levelezni, mert minden építkezéshöz az ügyét itt Baján intézi el Várnai Leó. Igen nagy előnye a házat igénylőknek az, hogy ha

időközben elhal és még nincs kifizetve az épített ház, azt az örökösök teljesen ingyen s minden utólagos törlesztési részletfizetési kötelezettség nélkül öröklik. Amint értesültünk, a szindikátus háromféle típusú és nagyságú modern házat épített és pedig 1 szobás, 2 szobás és 3 szobás házakat az összes melleshelyiségekkel.

A Bajai Daloskör elfoglalta állandó helyiségét a Polgári Kaszinóban.

Június 20-án este fél 9 órakor teljes létszámban gyülekeztek a Bajai Daloskör tagjai a Polgári Kaszinóban. A kiürült emeleti lakásból a közfalak eltávolításával hatalmas nagy termet állított elő a Kaszinó vezetősége s azt teljesen újonnan kifestve, villanyvilágítással és ventilátorral felszerelve a Bajai Daloskörnek engedte át. A nagy da terem mellett külön dohányzó áll rendelkezésre, ahol az énekesek szünetek alatt dohányozhatnak, mert magában a dalteremben a dohányzás szigorúan tilos.

Az első dalpróba alkalmából Amler Antal tanítóképző intézeti igazgató, a Polgári Kaszinó elnöke meleg szeretettel üdvözölte új és állandó otárában a Bajai Daloskört és kívánta, hogy az átadott dalterem temploma legyen a magyar dal kultuszának. Örvöztetésre Major József min. tan. pénzügyigazgató, a Daloskör elnöke válaszolt. Megköszönte a Kaszinó rendkívüli áldozatkészségét s ígérte, hogy a Daloskör a magyar dal kultuszával igyekezik fog beváltani a hozzáfűzött várakozásokat és méltó lenni ahhoz a nagy áldozathoz, melyet a Polgári Kaszinó a dalterem átengedésével a magyar dal-kultúra és a Daloskör iránt tanúsított.

Herr György tanár, karmester szigorú fegyelmetartásra hívta fel a dalárdistákat s rögtön megkezdte a próbákat. A 48 tagból álló dalárda komoly munkával készült az augusztusi szegedi dalversenyre s reméljük, hogy a daltestvérek kötelezettség-tudása, összefogalma s Herr György karmester előnye a legszebb sikereket eredményezi majd számunkra.

A Polgári Kaszinó elnöke és gazdája Fogt Ferenc, valóban összekék lehetnek a kaszinó pompás restaurációjára. A dalterem kivül az összes helyiségeket renoválták: bevezették a villanyvilágítást és a jólevegő biztosítása szempontjából az egész kaszinó ventilátort.

Nincs is Baján más nyilvános szórakozó hely, mely a higiénikus szempontból rendkívül fontos ventilátort a városi villanyvezetékre bekapcsolta s így az állandó használatot lehetővé tette volna.

A kávéházak ventilátorai csupán saját telepjeik villanyvezetékre támaszkodnak: vendégeik kelénytelenek egész estig a rosszul szellőztölti füstös helyiségekben tartózkodni, ami a hosszabb nyárvisebb évszakokban eléggé ártalmas az egészségre.

A Nemzeti Kaszinó, iparostól pedig a villanyt be sem vezették. Kívánatos volna, ha a város és szomszédtelek céjait az országos intézmények követnék a Polgári Kaszinó példáját.

13.638/3. szám kig. 1926.

Hirdetmény.

Az 1921. évi XXX. t.-c. végrehajtása tárgyában kiadott 1922. évi, a választás és közoktatásügyi miniszter ur 130.700/VIII. a. sz. rendeletének 15-23. §-ai értelmében Baja város tanácsa felhívja a város lakosait, hogy gondozásuk alatt álló tanköteles gyermekeket valamely nyilvános, vagy nyílvánossági joggal felruházott elemi (gazdasági ismétlő) népiszkola az alább megjelölt aspon irassák be.

Figyelmeztetnek a szülők, (gyámok, gondozók, munkaadók), hogy a tanköteles korú gyermekeket (6-15 évig) minden test, vagy szellemi fogyatkozásra, egészségi állapotukra való tekintettel nélkül és akkor is be kell iratni, ha gondozójuk szokatházi, vagy magánintézeti oktatásban kívánja részesíteni, továbbá akkor is, ha azok a nyilvános iskolai látogatása alól bármely okból kizárattak.

A rendszer beiratások Baja város területén működő nyilvános elemi (gazdasági ismétlő) népiszkolákban

U-F-A-N-T-I-A

Június hó 22-én, szerdán delután 6 és este fél 9 órai kezdettel.

A budapesti Ufa és Capitol filmszínházak frenetikus sikerű műsora!

Lesz maga juszt is az enyém.

Filmszkeccs számos film és számtalan szinpadri részben — Szövegét írta: HARMATH IMRE. Zenéjét szerezte: EISEMANN MIHÁLY.

SZOKOLAY OLLY a Royal Orfeum tagja, SZIKLAY JÓZSEF a Városi Színház tagja, RADÓ SANDOR az Andrássy uti Színház tagja film és szinpadri főszereplők **személyes felléptével.** Az idei szezon legtüneteménesebb filmszkeccsae, mely számos énekbetétől tarkítva, felethetetlenül kellemes szórakozást nyújt a nézőknek. — Ezenkívül pompás kísérő műsor.

Az esti előadást a kerthelyiségben tartjuk meg.

GRUT
Tégment-
Tégrep:
Téglák
Cemak:
Egyszerű
Epitanyagok
Vároda
minták:
Baja, ucca 5.
Arany-ucca 3.
Gyár 180.

Építőmesterek és építetők figyelmébe!

Szabadalmazott **Terrenol-pala** a világ legjobb terőledőanyaga
fagyálló, tűzálló, vízhatlan állandó raktár és egyedárusítási hely
POLLÁK JÓZSEF butorgyárosnál, BAJA.
 Városi iroda: Kossuth ucca 23. Feltelap: Budapesti út 4.
 Telefon számok: 184, 235 és 104.

következő napokon és időrendben tartanak meg:
 A bajai áll. elemi népiskolákban 1927. évi június hó 23., 24. és 25-én d. e. 8-12 óráig.
 2. A m. kir. áll. tanítóképzővel kapcsolatos gyakorló iskolában június hó 1.
 3. A Miasszonyunkról nevezett Szegény Iskoláéknak Intézetében június hó 1., 2. és 3-án d. e. 8-12-ig.
 4. Izraelita hitközség elemi népiskolájában f. évi június hó 27., 28. és 29-én.
 Az a szülő (gyám, gondozó, munkaadó), aki a tanköteles gyermekek beiratását simulasztja, az idézett rendelet 64. és 65. §-ai szerint közbiztonsági és az 5340/1924. sz. M. E. rendelet értelmében 24 pengőig terjedhető pénzbírsággal és 1 hónapig terjedhető elárassal büntetendő.
 Baja, 1927. június 18-án.
Városi Tanács

Villanyvilágítási és erőátviteli berendezéseket jutányos áron, jótállással készít el
Rosenberg József
 elec. technikai vállalata
 BAJA, Erzsébet királyné u. 17. — Díjtalan költségvetés.
Csillárok, vasalók, fűződények nagy választékban, gyári áron.

Árverési hirdetmény.
 1927. Pk. 11319 számhos. 1927. vgt. 663. szám.
 Dr. Fászlai Gyula ügyvéd által képviselt Fischer Ernő és Magyar Fentő Művek r. t. budapesti bej. cég és az összes eddigi foglaltaték és felfoglaltaték kérelmére és javára 34 P 83 f és 13 P 52 f. követelés és járulékaik erejéig a kaposvári kir. járásbíró-ság 1926. évi 175 2 sz. végzésével elrendelt kötelezést végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől lefoglalt 2003 P beszerítéki ingóságokra a bajai kir. járásbíró-ság fenti számú végzésével az árverés elrendelvényén, annak az 1908. évi XLII. t. cz. 20 §-a alapján fentűt, valamint zálogjogot szerzett más foglaltaték javára is a végrehajtást szenvedő lakásán, üzletében Baján, Kirizsi Pál ucca 4 házszám alatt leendő megváltására határidővel 1927. évi június hó 30. napjának délelőtti 11 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt hutorok, vill. lámpák és vill. vasalók s egyéb ingóságokat a legelőbbet igény-nek készpénzfizetés ellenében, esetleg becsáron alul is el fogom adni.
 Baja, 1927. évi június hó 1-én.
Hoffmann Győző
 kir. bír. végrehajtó.

Hét holdas kitűnő faj-szőllő
 rajta új házzal teljes felszereléssel eladó.
 Bővebbet Madách Imre u. 5.

Tőkeerős társulat vagy finanszírozót
 keresek meglévő kereskedelmi-igazvállalatom részletes alyának nagyobb kifejlésztésére. Szükséges tőke 10-15000 pengő. A tőke biztosítva lesz. Garantált évi haszon 50%. Ajánlatokat „Érdemes vele foglalkozni” jelige alatt a lap kiadóhivatala. továbbít

BÉRAUTÓ
 rendelhető
 Tóth Kálmán u. 10.
 Személyszállítás. — Vidékre mérsékelt áron.
Telefon 291

Villamos világítási és erőátviteli berendezéseket legolcsóbban, szakszerű és izléses kivitelben készíti
Bohner és Társai
 Nálunk állag engedélyezett elektrotechnikai vállalata
 BAJA, Erzsébet kir. u. 6. — Telefon: 256.
Csillárok gyári raktára.
 Megtekinthető vételkényszer nélkül. — A költségvetés, szakszerű felvilágosítások díjtalanok.

Egy új regatta csónak dubló
 (guruló üléssekkel 4 evezőre)
4 személyre, eladó.
 Cim Árpád ucca 38. sz.

Tégla legolcsóbban
 Rosenthal Samu és Fiai Mohács, Délmagyarország legnagyobb téglagyárának a bácskai egyedárusítójánál
Pollák József
 fatereskedőnél kapható.

Üzlethelyiségeim átalakításából kikerült régi erős vasalt ajtókat, és belső üvegajtókat eladom.
KOLLÁR A.
 könyvkereskedés.

PÉCSKAI VILMOS
 volt m. kir. áll. rendőrségi detektív magánkutató irodája
 Baja, Czifrusz F. u. 9.
 diszkrétan nyomoz, megfigyel, informál és információt beszerel. Összeköttetés Budapest, Bécs, Berlin, Prága, Amerika. Levébeli meghívásra házhoz megy.

MINDEN EMBERT
 ÉRDEKEL, AKI SAJÁT OTTHONT AKAR SZEREZNI.
 Tudatom az építő közönséggel, hogy családi házakat 5-től 10 évre való törlesztésre építék, ugyszintén nagyobb átalakításokat is vállalok.
 Tervek irodámban megtekinthetők. Érdeklődni lehet és felvilágosítással szolgál,
ZALLEL MIKSA
 építési irodája.
 Baja, Bethlen Gábor u. 5. Trafikánt sörgyárral szemben lévő köz.

Szifonokat, teljes szikvi gyári berendezést, bor-és sör-kimérő készülékeket, jégszekrényeket
 háztartások, hentesek, mészárosok, szálladók, vendéglők, stb. számára kedvező fizetési feltételekkel a legelőnyösebb szállít
EGYESÜLT GÉP- és FÉMGYÁRAK
 R. T., Budapest.
 VI Lőportár ucca 9. H.
 Kérjen árajánlatot!

Könyvkötészet átvétel
 Tisztelettel értesítem a n. é közbiztonságot, hogy H. Scheidl Károly **könyvkötészetét** ma napon átvettam.
 Minden törvényes oda fog irástyni, hogy izléses, jó és olcsó munkával tisztelet megrendelőmet a legpontosabban és a legmegegyezően kiélegetem.
 A k. közbizság szives pártfogását kérem.
Hinterszer János
 könyvkötő.
 Arpad ucca 14.

Nyomatott a Corvin-nyomda gyáránál Baján. (Fodor Károly).

Baja
 Egy 11
 Par
 Csak
 nék
 kelte
 szándé
 abban
 parasz
 klasszi
 véres,
 teli ma
 mit sz
 lebecs
 tárad
 szen f
 az, ak
 divato
 budult
 viselő
 gyűlés
 gesne
 örök
 ges m
 szánt
 akár
 — me
 kezd
 nyeg
 régi v
 ges
 és k
 nyere
 An
 most
 tolláb
 ban,
 keny
 kellen
 és re
 pusu
 lyek
 gyar
 leles
 prag
 jogra
 mány
 ara,
 gazd
 iskol
 szó,
 volna
 nem
 volt
 Mer
 gazd
 tanit
 nem
 les r
 mig
 rá s
 mint
 megf
 meg
 meir
 gyak
 félni
 sz
 AN